

Waterschap Hunze en Aa's

Accountantsverslag 2023

Rapportage aan het algemeen en dagelijks bestuur

EY

Building a better
working world

Ernst & Young Accountants LLP
Leonard Springerlaan 17
9727 KB Groningen, Netherlands
Postbus 997
9700 AZ Groningen, Netherlands

Tel: +31 88 407 10 00
Fax: +31 88 407 25 05
ey.com

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

IT en Cybersecurity

Fraude

Continuïteit

Nieuwe controleverklaring

Bijlagen

Het algemeen en dagelijks bestuur van
Waterschap Hunze en Aa's
T.a.v. de heer H. Küpers, secretaris-directeur
Postbus 195
9640 AD VEENDAM

Groningen, 4 juni 2024

Accountantsverslag 2023

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Het doet ons genoegen u verslag uit te brengen omtrent de uitkomsten van onze accountantscontrole van de jaarrekening 2023 van Waterschap Hunze en Aa's. Dit verslag bevat de onderwerpen waarvan wij het van belang vinden om met u te delen, alsmede de onderwerpen waar wij vanuit wet- en regelgeving verplicht zijn om over te rapporteren.

Dit verslag is uitsluitend bestemd voor gebruik door het algemeen bestuur en mag niet door anderen worden gebruikt of aan derden worden verstrekt zonder schriftelijke goedkeuring.

Het concept van dit verslag is d.d. 22 april 2024 besproken met de portefeuillehouder FAZ, de secretaris-directeur, de plaatsvervangend secretaris-directeur het afdelingshoofd PFB, de controller en het teamhoofd financiën.

Wij stellen het op prijs een en ander persoonlijk toe te lichten of eventuele vragen omtrent deze of andere met de controle verband houdende zaken te beantwoorden.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

L.M. de Vries MSc EMA RA

BSS0003587 /SdJ/mm

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

IT en Cybersecurity

Fraude

Continuïteit

Nieuwe controleverklaring

Bijlagen

Managementsamenvatting

Wij hebben onze controle op 4 juni 2024 afgerond. Wij hebben hieronder de uitkomsten van onze controle samengevat. Op de volgende pagina hebben wij een tabel opgenomen met daarin de belangrijkste onderwerpen van onze controle die wij met u willen delen. Wij spreken onze waardering uit voor de plezierige samenwerking met de medewerkers van Waterschap Hunze en Aa's.

Uitkomsten controle

- ▶ Naar aanleiding van onze controle hebben wij geen materiële controleverschillen met betrekking tot de getrouwheid van de jaar rekening geconstateerd. Dit betekent dat in de jaarrekening 2023 geen ongecorrigeerde controleverschillen met betrekking tot de getrouwheid resteren.
- ▶ Wij hebben inzake de naleving van de Europese aanbestedingsregels voor een totaalbedrag van € 1.708.000 financiële rechtmatigheidsfouten geconstateerd. Uit onze controle zijn geen overige financiële rechtmatigheidsfouten gebleken. Het totaalbedrag van de financiële rechtmatigheidsfouten overschrijdt de goedkeuringstolerantie voor de jaarrekening 2023 van € 1.000.000.
- ▶ Op basis van onze controlewerkzaamheden hebben wij geen bijzonderheden geconstateerd ten aanzien van de WNT-verantwoording en de SiSa-bijlage zoals opgenomen in de definitieve jaarrekening 2023 van Waterschap Hunze en Aa's.
- ▶ Wij concluderen dat het jaarverslag in alle materiële aspecten is opgesteld in overeenstemming met de Waterschapswet en geen materiële inconsistenties bevat met de jaarrekening.
- ▶ Wij hebben dientengevolge op 4 juni 2024 een controleverklaring met een goedkeurend oordeel betreffende de getrouwheid en een oordeel met beperking betreffende de rechtmatigheid van de jaarrekening verstrekt.
- ▶ De samenwerking en communicatie tussen Waterschap Hunze en Aa's en EY is naar onze mening goed verlopen.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

IT en Cybersecurity

Fraude

Continuïteit

Nieuwe controleverklaring

Bijlagen

Managementsamenvatting

Belangrijkste aandachtspunten in onze controle	Onze belangrijkste observaties	Schattingonzekerheid	Pagina referentie
Niet-naleving van de Europese aanbestedingsregels	Wij hebben de naleving van de Europese aanbestedingsregels getoetst en daarbij financiële rechtmatigheidsfouten geconstateerd voor een totaalbedrag van € 1.708.000. Het totaalbedrag van de geconstateerde rechtmatigheidsfouten overschrijdt de goedkeuringstolerantie voor de jaarrekening 2023 van € 1.000.000.	N.v.t.	Pagina 5
Verantwoording van specifieke uitkeringen in de SiSa-bijlage	Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.	N.v.t.	Pagina 7
WNT-verantwoording	Wij hebben de WNT-verantwoording van Waterschap Hunze en Aa's gecontroleerd met inachtneming van het Controleprotocol WNT 2023. Wij hebben vastgesteld dat de WNT over 2023 is nageleefd en dat de WNT-verantwoording in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen.	N.v.t.	Pagina 9
Voorziening oninbare debiteuren	Op basis van onze uitgevoerde werkzaamheden en bevindingen kunnen wij ons vinden in de door Waterschap Hunze en Aa's gemaakte inschatting van de inbaarheid van de ultimo 2023 verantwoorde debiteuren en de daaruit voortvloeiende verantwoorde voorziening dubieuze debiteuren.	Midden	Pagina 11
Jaarverslag	Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het Waterschapsbesluit en de Waterschapswet is opgesteld en met de jaarrekening verenigbaar is en het jaarverslag in het licht van de tijdens het onderzoek van de jaarrekening verkregen kennis en begrip omtrent het waterschap en haar omgeving geen materiële onjuistheden bevat.	N.v.t.	Pagina 28

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Aanbestedingsregels

SISA-verantwoording

Naleving WNT

Oninbare debiteuren

Regeling prijsstijgingen

Vergoeding Nedmag

Management override

IT en Cybersecurity

Fraude

Continuïteit

Nieuwe controleverklaring

Bijlagen

Onze kernpunten uit de controle

Wij hanteren een top-down en risk-based controleaanpak. Hierbij richten wij relatief meer aandacht op onderdelen met een hoger risico of met een grotere impact op de jaarrekening. In lijn met ons controleplan hebben wij de belangrijkste aandachtspunten geïdentificeerd als kernpunten van de controle.

Voorts hebben wij op 20 september 2023 gesproken met de commissie FAZ als voorbereiding op onze controle van de jaarrekening 2023. Tijdens dit gesprek zijn een aantal aandachtspunten benoemd door de commissie FAZ die wij als onderdeel van onze hierna benoemde kernpunten hebben meegenomen.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Aanbestedingsregels

SISA-verantwoording

Naleving WNT

Oninbare debiteuren

Regeling prijsstijgingen

Vergoeding Nedmag

Management override

IT en Cybersecurity

Fraude

Continuïteit

Nieuwe controleverklaring

Bijlagen

Naleving van de Europese aanbestedingsregels

Kernpunt

Als gevolg van de relatief complexe wet- en regelgeving rondom Europese aanbestedingen bestaat een verhoogd risico dat inkopen niet in overeenstemming met de Europese aanbestedingsregels plaatsvinden. Gezien de omvang van de jaarlijkse inkopen van het waterschap zou dit mogelijk tot significante financiële rechtmatigheidsfouten in de jaarrekening kunnen leiden. Op basis van de uitkomsten van onze risico-analyse alsmede de uitkomsten van onze controle hebben wij hiervoor een significant risico onderkend.

Onze aanpak

Wij hebben de volgende werkzaamheden uitgevoerd om vast te stellen of de Europese aanbestedingsregels over 2023 zijn nageleefd:

- ▶ Inwinnen van inlichtingen bij de verantwoordelijk medewerkers van financiën en de inkoopafdeling.
- ▶ Inspectie van de intern door Waterschap Hunze en Aa's uitgevoerde spendanalyse en uitgevoerde interne controle op de naleving van de Europese aanbestedingsregels.
- ▶ Aan de hand van de door Waterschap Hunze en Aa's uitgevoerde spendanalyse middels een deelwaarneming vaststellen of inkopen die de geldende Europese aanbestedingsdrempel overschrijden Europees zijn aanbesteed.
- ▶ Vaststellen of in 2023 gegunde opdrachten die de Europese aanbestedingsdrempel overschrijden maar nog niet tot inkopen hebben geleid Europees zijn aanbesteed (middels analyse van de overlopende passiva, voortgezette controle, niet in de balans opgenomen verplichtingen).

Belangrijkste observaties

- ▶ Wij hebben de volgende financiële rechtmatigheidsfouten geconstateerd:
 - ▶ Aanschaf van een tweedehandskraan: Deze kraan is aangeschaft voor een bedrag van € 210.000, waarbij door de leverancier een korting van € 18.000 is verstrekt uit hoofde van eerder in rekening gebrachte huurtermijnen. De werkelijke aanschafprijs komt hiermee op € 228.000 en is daarmee boven de Europese aanbestedingsgrens voor leveringen van € 215.000. Wij hebben hiervoor derhalve een financiële rechtmatigheidsfout opgenomen voor een bedrag van € 276.000 (inclusief BTW). Wij merken op dat door het waterschap intern transparante communicatie is betracht en de aanschafprijs is gecommuniceerd als € 210.000, op basis waarvan de afdeling inkoop en de secretaris-directeur formele goedkeuring hebben verleend. Wij adviseren om kritisch te kijken naar alle relevante onderdelen van uitgebrachte offertes om zo de daadwerkelijke aanschafwaarde juist te kunnen bepalen en te toetsen of wordt voldaan aan de Europese aanbestedingsregels.
 - ▶ Raamovereenkomst afvaldiensten: in de 'aankondiging tot opdracht' zoals gepubliceerd in het kader van de Europese aanbestedingswet en het overeengekomen contract is een maximale looptijd van zes jaar opgenomen (inclusief verlengingsopties). Dit contract is per 1 januari 2016 ingegaan en zou daarmee uiterlijk 31 december 2021 eindigen.

(vervolg op volgende pagina)

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Aanbestedingsregels

SISA-verantwoording

Naleving WNT

Oninbare debiteuren

Regeling prijsstijgingen

Vergoeding Nedmag

Management override

IT en Cybersecurity

Fraude

Continuïteit

Nieuwe controleverklaring

Bijlagen

Naleving van de Europese aanbestedingsregels

Belangrijkste observaties (vervolgd)

Op 1 mei 2019 is besloten om het contract met twee jaar te verlengen tot 31 december 2023 met het oog op uit te voeren investeringen door de gecontracteerde partij. Deze verlenging heeft onderhands plaatsgevonden en is niet in de aanbesteding meegenomen. Wij hebben de inkopen over 2023 van € 229.000 (inclusief BTW) derhalve aangemerkt als financiële rechtmatigheidsfout. Wij merken op dat het waterschap op 28 juli 2023 een 'aankondiging tot opdracht' heeft gepubliceerd om betreffende dienst per 1 januari 2024 opnieuw aan te besteden.

- ▶ Revisie/vervanging van de plaatbeluchting op RWZI Scheemda en RWZI Hoogezand: op 8 augustus 2023 is een offerte ontvangen van de leverancier, waarna op 13 september 2023 de eerste inkooporder is verstrekt door het waterschap. De totale uitgaven (inclusief kosten gemaakt in 2024) bedragen ca. € 415.000 (inclusief BTW). Door het waterschap is op 29 februari 2024 (achteraf) een afwijknotitie opgesteld op basis waarvan de afdeling inkoop heeft geconstateerd dat deze opdracht Europees aanbesteed had moeten worden. Door de betreffende afdeling is aangegeven dat de gecontracteerde partij de samenwerkingspartner is in Nederland van de producent van de plaatbeluchting (en dus de enige optie). Dit laat onverlet dat er Europees andere samenwerkingspartners kunnen acteren die nu geen kans op inschrijving hebben gekregen. Intern is dan ook geconstateerd dat het voornemen tot 1 op 1 gunning transparant had moeten worden gecommuniceerd (conform de richtlijnen zoals opgenomen in de

Europese aanbestedingsregels). Wij hebben de totale uitgaven (inclusief kosten gemaakt in 2024) van € 415.000 aangemerkt als financiële rechtmatigheidsfout.

- ▶ Onderhoud en revisie blowers: Door de leverancier wordt sinds 2014 onderhoud en revisie gepleegd aan blowers. Destijds is gekozen voor een enkelvoudig onderhandse gunning. De totale uitgaven in de afgelopen vier jaar bedragen ca. € 334.000 en zijn daarmee boven de Europese aanbestedingsgrens van € 215.000. De totale uitgaven zijn daarbij meer dan 50 procent hoger dan de raming uit 2014 op basis waarvan onderhandse gunning aan de levering heeft plaatsgevonden. Omdat de totale uitgaven meer dan 50 procent hoger zijn dan de oorspronkelijke contractwaarde, is sprake van een wezenlijke wijziging en dienen deze inkopen opnieuw te worden aanbesteed. Wij hebben de lasten in 2023 voor een totaalbedrag van € 189.000 (inclusief BTW) als financiële rechtmatigheidsfout meegenomen.

(zie vervolg volgende pagina)

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Aanbestedingsregels

SISA-verantwoording

Naleving WNT

Oninbare debiteuren

Regeling prijsstijgingen

Vergoeding Nedmag

Management override

IT en Cybersecurity

Fraude

Continuïteit

Nieuwe controleverklaring

Bijlagen

Naleving van de Europese aanbestedingsregels

Belangrijkste observaties (vervolgd)

- ▶ Softwarelicenties: Voor verschillende leveranciers is sprake van langlopende licenties die initiëel (tussen 2006 en 2019) onderhands zijn gegund omdat de contractwaarde onder de Europese aanbestedingsdrempel voor diensten en leveringen lag. Gedurende de looptijd zijn de kosten van de dienstverlening door deze leveranciers significant gestegen (door tariefstijgingen, wijzigingen in de opdracht of verstrekking van aanvullende opdrachten) tot (ruim) boven de Europese aanbestedingsdrempel voor diensten en leveringen. Door het waterschap is aangegeven dat implementatie van andere software zal leiden tot aanzienlijk ongemak en/of kostenstijgingen. Omdat de kosten van betreffende licenties/opdrachten meer dan 50% hoger zijn dan de initiële opdrachtwaarden, is sprake van wezenlijke wijzigingen en dienen betreffende inkopen opnieuw te worden aanbesteed. Hoewel wij vanuit oogpunt van de bedrijfsvoering begrijpen dat softwarelicenties per jaar worden verlengd dienen wij deze op basis van de aanbestedingswet en Europese aanbestedingsregels als onrechtmatig aan te merken. Wij hebben de totale uitgaven in 2023 bij betreffende leveranciers als financiële rechtmatigheidsfout meegenomen. Dit betreft € 598.000 (inclusief btw).

Conclusie

Het totaalbedrag van de financiële rechtmatigheidsfouten van € 1.708.000 (inclusief btw) overschrijdt de goedkeuringstolerantie voor de jaarrekening 2023 van € 1.000.000. Als gevolg hiervan dienen wij met betrekking tot de rechtmatigheid van de jaarrekening een oordeel met beperking te verstrekken.

Wij adviseren het waterschap de oorzaak van de geconstateerde financiële rechtmatigheidsfouten nader te analyseren en waar nodig aanvullende (interne) beheersmaatregelen te treffen om deze financiële rechtmatigheidsfouten in de toekomst te voorkomen. Daarnaast adviseren wij het waterschap een plan van aanpak op te stellen om de thans geconstateerde financiële rechtmatigheidsfouten te adresseren door betreffende inkopen (al dan niet gefaseerd) conform de Europese aanbestedingsregels aan te besteden.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Aanbestedingsregels

SISA-verantwoording

Naleving WNT

Oninbare debiteuren

Regeling prijsstijgingen

Vergoeding Nedmag

Management override

IT en Cybersecurity

Fraude

Continuïteit

Nieuwe controleverklaring

Bijlagen

Verantwoording van specifieke uitkeringen in de SiSa-bijlage

Kernpunt

Waterschap Hunze en Aa's dient middels de SiSa-bijlage in de jaarrekening 2023 verantwoording af te leggen over 2 specifieke uitkeringen (2022: 0). Iedere specifieke uitkering heeft eigen kenmerken en specifieke voorwaarden en vereisten. Daarnaast betreft dit de eerste keer dat het waterschap middels SiSa verantwoording dient af te leggen over ontvangen specifieke uitkeringen. Als gevolg hiervan onderkennen wij een verhoogd risico ten aanzien van de juistheid, volledigheid en rechtmatigheid van de verantwoorde bestedingen in de SiSa-bijlage.

Onze aanpak

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2023. De hierbij geconstateerde fouten en onzekerheden dienen op grond van het Bado in het verslag van bevindingen te worden opgenomen indien de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering wordt overschreden:

- ▶ € 12.500 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is;
- ▶ 10% indien de omvangbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is;
- ▶ € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

Wij hebben per specifieke uitkering onder andere de volgende werkzaamheden uitgevoerd om vast te stellen dat de financiële verantwoording in de SiSa-bijlage juist, volledig en rechtmatig is:

- ▶ Inwinnen van inlichtingen bij verantwoordelijk medewerkers van de financiële afdeling.
- ▶ Kennismaken van de specifieke regeling en beschikkingen. Vaststellen of de verantwoorde bestedingen in de SiSa-bijlage aansluiten met de financiële administratie.
- ▶ Detailcontrole van de verantwoorde bestedingen op basis van onderliggende documentatie (zoals facturen).

Belangrijkste observaties

- ▶ We hebben vastgesteld dat het Waterschap een adequaat intern (beheersings)proces heeft ingericht om een betrouwbare totstandkoming van de SiSa-bijlage te waarborgen.
- ▶ Het Waterschap heeft per specifieke uitkering een dossier gevormd, waarin de te verantwoorden bedragen en indicatoren aan de hand van onderliggende documentatie zijn onderbouwd.

Conclusie

- ▶ Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden. De SiSa-bijlage dient door uw Waterschap samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen SiSa-bijlage. In de bijlage van dit verslag zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen. Het Waterschap kan deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Aanbestedingsregels

SISA-verantwoording

Naleving WNT

Oninbare debiteuren

Regeling prijsstijgingen

Vergoeding Nedmag

Management override

IT en Cybersecurity

Fraude

Continuïteit

Nieuwe controleverklaring

Bijlagen

Naleving Wet Normering Topinkomens (WNT)

Kernpunt

Op basis van de Wet Normering Topinkomens (WNT) is de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector in dienstverband en bij ontslag wettelijk gemaximeerd. Voor de bezoldiging van topfunctionarissen geldt daarnaast een publicatieverplichting in de jaarrekening. Dit geldt eveneens voor de bezoldiging van niet-topfunctionarissen, indien zij de bezoldigingsmaxima van topfunctionarissen overschrijden.

Gegeven de complexiteit van deze wetgeving in combinatie met de (wettelijk bepaalde) lage controletolerantie voor de accountant bestaat een verhoogd risico dat de WNT over 2023 niet is nageleefd en/of de toelichting op de WNT niet voldoet aan de gestelde vereisten.

Onze aanpak

Wij hebben de in de WNT-verantwoording in de jaarrekening opgenomen bezoldigingsgegevens van de binnen uw organisatie geïdentificeerde topfunctionaris gecontroleerd met inachtneming van het Controleprotocol WNT 2023. Op basis hiervan hebben wij onder meer de volgende werkzaamheden uitgevoerd om vast te stellen dat de WNT over 2023 is nageleefd en dat de toelichting in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen:

- ▶ Inwinnen van inlichtingen bij de verantwoordelijk medewerkers inzake de totstandkoming van de WNT-verantwoording.

- ▶ Aansluiten van de WNT-verantwoording in de jaarrekening met onderliggende bescheiden uit de salarisadministratie en financiële administratie.
- ▶ Vaststellen of de bedragen in de WNT-verantwoording tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de WNT.
- ▶ Analyse van de volledigheid van functionarissen die verantwoord dienen te worden in het kader van de WNT.
- ▶ Analyse volledigheid van de in de verantwoording opgenomen looncomponenten en vergoedingen, zowel vanuit de salaris- als de financiële administratie.

Belangrijkste observaties

In overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving kwalificeert de secretaris-directeur als leidinggevende topfunctionaris.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldiging van de secretaris-directeur juist en volledig is verantwoord en toegelicht en binnen het voor Waterschap Hunze en Aa's geldende algemene bezoldigingsmaximum blijft. Daarnaast hebben wij vastgesteld dat bij Waterschap Hunze en Aa's geen sprake is van overige functionarissen die het maximum van de WNT overschrijden en op grond hiervan toegelicht moeten worden in de jaarrekening.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Aanbestedingsregels

SISA-verantwoording

Naleving WNT

Oninbare debiteuren

Regeling prijsstijgingen

Vergoeding Nedmag

Management override

IT en Cybersecurity

Fraude

Continuïteit

Nieuwe controleverklaring

Bijlagen

Naleving Wet Normering Topinkomens (WNT)

Anticumulatiebepaling

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT.

Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of geen sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen. Evenals vorig jaar hebben wij in onze controleverklaring deze aangelegenheid benadrukt middels een paragraaf ter benadrukking van overige aangelegenheden.

Conclusie

Wij hebben vastgesteld dat Waterschap Hunze en Aa's over 2023 de WNT heeft nageleefd en dat de WNT-verantwoording in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Aanbestedingsregels

SISA-verantwoording

Naleving WNT

Oninbare debiteuren

Regeling prijsstijgingen

Vergoeding Nedmag

Management override

IT en Cybersecurity

Fraude

Continuïteit

Nieuwe controleverklaring

Bijlagen

Voorziening oninbare belastingdebiteuren

Kernpunt

Jaarlijks wordt door Waterschap Hunze en Aa's - mede op basis van de door het NBK ingeschatte inbaarheid van de belastingdebiteuren - een inschatting gemaakt van de in de jaarrekening op te nemen voorziening voor dubieuze belastingdebiteuren. Naar aanleiding hiervan is ultimo 2023 een voorziening dubieuze belastingdebiteuren opgenomen voor een bedrag van (in totaal) € 1.000.000 (ultimo 2022: € 1.400.000). Dit betekent een afname van de voorziening ten opzichte van voorgaand jaar met € 400.000. Deze daling wordt met name veroorzaakt doordat Waterschap Hunze en Aa's bij de inschatting van de voorziening niet langer rekening heeft gehouden met de verwachting dat lagere inkomens financieel in de problemen raken a.g.v. energieprijsstijgingen, doordat de daadwerkelijke kwijtscheldingen in 2023 achter zijn gebleven bij de verwachting. Daarnaast zijn de openstaande belastingdebiteuren ultimo 2023 lager dan ultimo 2022, wat tot een verdere daling heeft geleid van de voorziening. De opgenomen voorziening bedraagt 5,5% van de openstaande en nog op te leggen belastingdebiteuren (2022: 6,8%).

Verloop voorziening belastingdebiteuren in 2023	Mutatie	Saldo
Ultimo 2022		1.400.000
Onttrekkingen 2023 - oninbaar verklaarde vorderingen	-276.000	
Vrijval 2023	-124.000	
Ultimo 2023		1.000.000
% totale debiteuren - voorzien als oninbaar:	Stand	% Voorzien
Totale belastingdebiteuren ultimo 2023 bruto	18.059.000	5,5%
Totale belastingdebiteuren ultimo 2022 bruto	20.576.000	6,8%

Wij hebben onder meer de volgende werkzaamheden uitgevoerd om vast te stellen of de in de jaarrekening 2023 opgenomen voorziening voor dubieuze debiteuren aanvaardbaar is:

- ▶ Evalueren van opzet en bestaan van het financieel afsluitingsproces en het schattingsproces van de voorziening dubieuze belastingdebiteuren en de hierin begrepen interne beheersmaatregelen rondom de totstandkoming van de significante uitgangspunten en veronderstellingen.
- ▶ Inwinnen van inlichtingen bij de afdeling financiën met betrekking tot de voorziening dubieuze belastingdebiteuren.
- ▶ Inspectie van de berekende voorziening voor dubieuze belastingdebiteuren door het NBK, alsmede de controle van de voorgestelde voorziening voor dubieuze debiteuren door de accountant van het NBK.
- ▶ Controle van de aanpassingen op de door het NBK ingeschatte voorziening voor dubieuze debiteuren door Waterschap Hunze en Aa's.
- ▶ Retrospectieve beoordeling van de uitkomsten van de voorgaand jaar gemaakte schattingen, oordeelsvorming rondom gekozen uitgangspunten en gehanteerde veronderstellingen.
- ▶ Vaststellen van de schattingsonzekerheid rondom de significante veronderstellingen van de voorziening dubieuze belastingdebiteuren middels sensitiviteitsanalyses.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Aanbestedingsregels

SISA-verantwoording

Naleving WNT

Oninbare debiteuren

Regeling prijsstijgingen

Vergoeding Nedmag

Management override

IT en Cybersecurity

Fraude

Continuïteit

Nieuwe controleverklaring

Bijlagen

Voorziening oninbare belastingdebiteuren

Belangrijkste observaties

- ▶ Uit de door ons uitgevoerde retrospectieve beoordeling van de uitkomsten van de voorgaand jaar gemaakte schattingen, alsmede de uitgevoerde sensitiviteitsanalyses en op basis van de hoogte van de jaarlijkse onttrekkingen aan de voorziening, blijkt dat de voorziening voor dubieuze belastingdebiteuren in een “best case” scenario op circa € 0,7 miljoen (inschatting op basis van historische ervaringscijfers over de afgelopen 6 jaar) uitkomt en in een “worst case” scenario op circa € 2,0 miljoen (inschatting NBK op basis van historische ervaringscijfers over 10 jaar).
- ▶ Gezien de in de afgelopen jaren door het NBK gerealiseerde verbeteringen in de bedrijfsvoeringsprocessen (inclusief inning van de belastingen) en de hiermee afnemende oninbaarheid van de belastingdebiteuren over de afgelopen jaren zijn wij van mening dat de inschatting van de voorziening voor dubieuze belastingdebiteuren over een kortere tijdsperiode dan 10 jaar leidt tot een meer betrouwbare schatting van de op te nemen voorziening voor dubieuze debiteuren.
- ▶ Wij kunnen ons vinden in het standpunt van Waterschap Hunze en Aa's om niet langer een opslag van € 200.000 mee te nemen in de voorziening voor oninbare belastingdebiteuren voor het ingeschatte risico op hogere kwijtscheldingen (doordat lagere inkomens financieel in de problemen raken a.g.v. energiestijgingen), daar de kwijtscheldingen in 2023 niet zijn toegenomen ten opzichte van 2022.

- ▶ De door Waterschap Hunze en Aa's opgenomen voorziening van € 1.000.000 voor dubieuze belastingdebiteuren per ultimo 2023 ligt binnen de aanvaardbare bandbreedte voor de voorziening oninbare belastingdebiteuren van € 0,7 tot € 2,0 miljoen. Wij achten de door het waterschap verantwoorde voorziening voor oninbare belastingdebiteuren evenwichtig, daar de schatting van het NBK als (zeer) conservatief kan worden aangemerkt.

Conclusie

Op basis van onze uitgevoerde werkzaamheden en bevindingen kunnen wij ons vinden in de door Waterschap Hunze en Aa's gemaakte inschatting van de inbaarheid van de ultimo 2023 verantwoorde debiteuren en de daaruit voortvloeiende verantwoorde voorziening dubieuze debiteuren.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Aanbestedingsregels

SISA-verantwoording

Naleving WNT

Oninbare debiteuren

Regeling prijsstijgingen

Vergoeding Nedmag

Management override

IT en Cybersecurity

Fraude

Continuïteit

Nieuwe controleverklaring

Bijlagen

Regeling exceptionele prijsstijgingen

Toelichting

Om de huidige prijsstijgingen op te kunnen vangen heeft het AB ingestemd met de “regeling exceptionele prijsstijgingen” en een verzamelkrediet van € 2,1 miljoen beschikbaar gesteld. Vanuit de commissie FAZ is ons als accountant gevraagd om vast te stellen dat de gemaakte afspraken met het AB over het opvangen van exceptionele kostenstijgingen door het DB worden nageleefd.

Onze aanpak en belangrijkste observaties

In 2022 is reeds een deel van het verzamelkrediet (voor in totaal € 506.000) door het DB benut voor een drietal claims die door aannemers zijn ingediend. In 2023 zijn er een tweetal nieuwe kredietwijzigingen geaccordeerd door het DB:

- ▶ Project Tussenklappenpolder: € 28.000
- ▶ Project Kadeverbetering Drentsche Aa: € 125.000

Hiermee is van het totaal beschikbaar gestelde krediet in totaal € 659.000 benut. Wij hebben de toegekende kredietwijzigingen in 2023 getoetst aan de aanpak exceptionele prijsstijgingen zoals vastgesteld door het algemeen bestuur op 29 juni 2022. Wij hebben voor deze projecten vastgesteld of:

- ▶ een formeel DB-besluit aan de toekenning ter grondslag ligt;
- ▶ in het DB-besluit is ingegaan op de oorzaak van de kostenverhogende omstandigheden en of deze niet in de risicosfeer van de aannemer lag en niet was te voorzien;

- ▶ uit het DB-besluit blijkt dat over de aanvullende kosten een risico afslag (ondernemingsrisico) van 5% wordt gehanteerd dat voor rekening komt van de aannemer;
- ▶ de kredietwijziging juist is verwerkt in de financiële administratie.

Zoals beschreven in onze vastgestelde rapportage Tussentijdse uitkomsten bij de controle 2023 (vaststellingsdatum: 12-01-2024) hebben wij op basis van onze uitgevoerde werkzaamheden vastgesteld dat voor de project Tussenklappenpolder en project Kadeverbetering Drentsche Aa de gemaakte afspraken met het AB over het opvangen van exceptionele kostenstijgingen door het DB zijn nageleefd.

Er zijn ten opzichte van onze tussentijdse rapportage geen nieuwe kredietwijzigingen geaccordeerd door het DB in 2023.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Aanbestedingsregels

SISA-verantwoording

Naleving WNT

Oninbare debiteuren

Regeling prijsstijgingen

Vergoeding Nedmag

Management override

IT en Cybersecurity

Fraude

Continuïteit

Nieuwe controleverklaring

Bijlagen

Vooruitontvangen vergoeding Nedmag

In 2021 is het waterschap tot overeenstemming gekomen met Nedmag over de manier waarop de gevolgen van Nedmag's zoutwinning gecompenseerd zullen worden. Deze overeenkomst is feitelijk een aanvulling op de reeds bestaande overeenkomst d.d. 16 december 2002 tussen Nedmag, het waterschap en de gemeenten Veendam en Menterwolde (in 2018 opgegaan in de gemeente Midden-Groningen). In 2021 is afgesproken dat Nedmag een vergoeding zal betalen voor de door het waterschap te maken kosten voor de reeds ontstane en verdere te verwachten bodemdaling ten gevolge van de zoutwinning door Nedmag.

Op basis van de overeenkomst heeft het Waterschap Hunze en Aa's voor de bestaande werken in het zoutwinningsgebied recht op een vergoeding van € 5,10 miljoen ter dekking van de kosten van exploitatie, onderhoud en eventuele toekomstige vervanging. Deze middelen zijn in de afgelopen jaren reeds ontvangen van Nedmag. In aanvulling hierop heeft Waterschap Hunze en Aa's voor de kosten van exploitatie, onderhoud en eventuele toekomstige vervanging van nieuwe werken - die nodig zijn bij een bodemdaling (minimaal 65 cm) tot 80 cm - recht op een vergoeding. In overeenstemming met de overeenkomst tussen Waterschap Hunze en Aa's en Nedmag heeft Nedmag hiertoe in september 2023 een bedrag van € 667.000 voldaan.

Ultimo 2023 is nog niet formeel vastgesteld dat de bodemdaling minimaal 65cm bedraagt. Om die reden is ook nog niet gestart met de

realisatie van de nieuwe werken (die conform de overeenkomst tussen Waterschap Hunze en Aa's door Nedmag worden gefinancierd) die nodig zijn om een bodemdaling tot 80 cm op te vangen. Als gevolg hiervan is ook nog geen sprake van vereiste toekomstige kosten van exploitatie, onderhoud en eventuele toekomstige vervanging van deze nieuwe werken.

In de overeenkomst tussen Waterschap Hunze en Aa's en Nedmag is daarnaast opgenomen dat indien sprake is van afwijkingen ten opzichte van het winningsplan die de taak en rol van het waterschap raken, partijen met elkaar in overleg gaan. Op basis hiervan concludeert het waterschap dat, indien de bodemdaling niet dusdanig is dat nieuwe werken vereist zijn, de van Nedmag ontvangen middelen voor de kosten van exploitatie, onderhoud en eventuele toekomstige vervanging mogelijk terugbetaald zullen moeten worden.

Daar ultimo 2023 nog niet formeel is vastgesteld dat de bodemdaling minimaal 65 cm bedraagt, nog niet is gestart met de realisatie van nieuwe werken en op basis van de overeenkomst in potentie sprake is van een terugbetalingsverplichting indien de bodemdaling niet 65 cm bedraagt, heeft het waterschap de in 2023 ontvangen middelen voor een bedrag van € 667.000 opgenomen onder de overlopende passiva.

Wij kunnen ons op basis van voorgaande overwegingen hierin vinden.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

Aanbestedingsregels

SISA-verantwoording

Naleving WNT

Oninbare debiteuren

Regeling prijsstijgingen

Vergoeding Nedmag

Management override

IT en Cybersecurity

Fraude

Continuïteit

Nieuwe controleverklaring

Bijlagen

Oneigenlijke beïnvloeding van de jaarrekening door het management/dagelijks bestuur (management override)

Kernpunt

Het management en het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het voorkomen en het ontdekken van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving door de implementatie van passende en toereikende interne controlemaatregelen. Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het toezicht op het dagelijks bestuur, inclusief het toezicht op de interne controleomgeving. Het is onze verantwoordelijkheid om een controle zo te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat, waaronder fraude of niet-naleving van wet- en regelgeving. Daarom houden wij bij onze controle ook rekening met het risico van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving.

Zoals in al onze controles houden wij in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden (en specifiek NV COS 240) rekening met het risico dat het management/het dagelijks bestuur interne beheersmaatregelen kan doorbreken (management override of controls) om de financiële resultaten te sturen.

Onze aanpak

Wij hebben de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- ▶ Vaststellen van de opzet en het bestaan van de interne beheersing rondom het financiële afsluitproces, inclusief de getroffen interne beheersmaatregelen rondom memoriaalboekingen.
- ▶ Inwinnen van inlichtingen bij de secretaris-directeur, management en medewerkers van de afdeling financiën.

- ▶ Beoordelen van schattingen op tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang, met name gericht op belangrijke gebieden die oordeelsvorming vereisen en significante schattingsposten (zoals de voorziening voor dubieuze belastingdebiteuren en overige voorzieningen).
- ▶ Ook hebben wij data analyse gebruikt om journaalposten met een verhoogd risico te signaleren en te toetsen en de zakelijke beweegredenen (of het ontbreken daarvan) beoordeeld van bijzondere transacties, waaronder die met verbonden partijen.
- ▶ Wij hebben data-analyse toegepast om (handmatige) boekingen in de financiële administratie met een verhoogd risico te signaleren op basis van vooraf vastgestelde risicocriteria. De geselecteerde (handmatige) boekingen hebben wij vervolgens in detail gecontroleerd aan de hand van de onderliggende documentatie.

Belangrijkste observaties en conclusie

Op basis onze uitgevoerde werkzaamheden hebben wij geen indicaties geconstateerd dat dit risico zich daadwerkelijk heeft voorgedaan.

Daarnaast hebben wij geen specifieke risico's geïdentificeerd die verband houden met het niet-naleven van wet- en regelgeving. Tijdens onze controle hebben wij geen indicaties verkregen voor feitelijke of vermoede fraude of niet-naleving van wet- en regelgeving of statuten. Het ambtelijk management en dagelijks bestuur van Waterschap Hunze en Aa's heeft bevestigd dat zij dergelijke vermoedens ook niet hebben.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

IT en Cybersecurity

Fraude

Continuïteit

Nieuwe controleverklaring

Bijlagen

IT Audit

Algemeen

Waterschap Hunze en Aa's heeft het afgelopen jaar het IT landschap doorontwikkeld. Zo zijn de voorbereidingen getroffen om M365 te implementeren. Daarnaast bent u voornemens Unit4 als cloud oplossing af te gaan nemen ter vervanging van uw huidige applicatie Decade. Bij dergelijke vervangingen vindt doorgaans migratie van data plaats. Gezien het belang van de juistheid- en volledigheid van gegevens bevelen wij aan de aantoonbaarheid van de integriteit van deze migratie/conversie vanaf de start van het project mee te nemen.

Maatregelen die deze risico's kunnen mitigeren zijn onder andere:

- ▶ een migratieplan, waarin onder andere risico's zijn beschreven, alsmede hoe de migratie voorbereid en getest wordt;
- ▶ een migratiedraaiboek met een omschrijving van de daadwerkelijke conversie inclusief eventuele opschoning en verrijking van gegevens;
- ▶ het definiëren van acceptatiecriteria, milestones, en go-no go momenten;
- ▶ het vaststellen van integriteit van de migratie en vastlegging in een migratiedossier;
- ▶ het beschikbaar laten zijn van het oude system en historische data (eventueel read-only).

Wij hebben begrepen dat deze maatregelen reeds zijn verankerd in de migratieaanpak.

Data Privacy

Wij zijn geïnformeerd dat in 2023 aandacht is geschonken aan de vereisten uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Er is een audit uitgevoerd op basis van de CIP (Centrum Informatiebeveiliging en Privacybescherming) baseline en de ambitie was voor 2023 op volwassenheidsniveau 3 uit te komen. De huidige meting heeft laten zien dat het gemiddelde niveau van 3,0 is behaald. Het streven is niveau 4 wat getoetst zal worden in 2025. Daarnaast worden periodiek DPIA's uitgevoerd en het register van verwerkingen geactualiseerd. Wij hebben daarnaast vernomen dat er geen datalekken zijn gemeld in 2023.

Om volwassenheidsniveau 4 te kunnen behalen is het van belang de verankering van Data Privacy binnen de organisatie te versterken door de verantwoordelijkheid meer in de lijn te beleggen en effectiviteit van de getroffen maatregelen ten aanzien van de privacy-risico's continu te evalueren en bij te stellen. Door bijvoorbeeld effectmetingen in te richten ten aanzien van het privacy bewustzijn van medewerkers.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

IT en Cybersecurity

Fraude

Continuïteit

Nieuwe controleverklaring

Bijlagen

IT Audit

Cybersecurity

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij, door middel van een interview met de Strategisch adviseur Informatie en Beveiliging en CISO, ons een begrip gevormd van de voor Waterschap Hunze en Aa's relevante cyberrisico's.

Waterschap Hunze en Aa's hanteert de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (hierna BIO). De huidige gemiddelde volwassenheid (niveau 3, schaal 1-5) door een externe partij. Wij hebben vernomen dat dit aansluit op het landelijke sectorgemiddelde. Met de komst van de Europese cyberrichtlijn NIS2 dient Waterschap Hunze en Aa's cybersecurity nog meer expliciet te gaan aansturen, ook richting leveranciers.

Hiertoe bevelen wij aan in het reeds gehanteerde jaarplan informatiebeveiliging, naast de verbeterplannen voor de BIO, tevens de noodzakelijke verbeterpunten ten behoeve van het voldoen aan NIS2-vereisten op te nemen, waaronder:

- ▶ beveiliging door partners in de supply chain van Waterschap Hunze en Aa's;
- ▶ oefenen van crisis management, bijvoorbeeld op basis van een ransomware-simulatie;
- ▶ periodiek laten uitvoeren van een penetratietest (die gepland staat in mei/juni voor het SCADA netwerk).

Cybersecurity-risicomanagement

Waterschap Hunze en Aa's onderkent dat cybersecurity van belang is, wat tevens zichtbaar is in de gerealiseerde verbeteringen in de geïmplementeerde BIO controls. Daarnaast is er een halfjaarlijkse rapportage richting de directie waarin cybersecurity tevens wordt behandeld.

Met de komst van de Europese cyberrichtlijn NIS2, die naar verwachting in de komende maanden definitief wordt vastgesteld, dient Waterschap Hunze en Aa's cybersecurity nog meer expliciet gaan managen, en hiertoe een Plan-Do-Check-Act cyclus in te regelen. De huidige ingerichte ISMS geeft hiervoor een goede basis. Hierbij is het nog wel van belang duidelijke KPI's op te stellen. Ook bevelen wij aan de huidige periodieke rapportage aan te vullen met specifieke NIS2 vereisten, waaronder:

- ▶ retrisico's op basis van bekende beveiligings- en privacy-dreigingen;
- ▶ ontwikkelende dreigingen;
- ▶ compliance met externe en interne eisen.

Met een dergelijk samenhangend beeld van cybersecurity kan de eindverantwoordelijke binnen Waterschap Hunze en Aa's deze eindverantwoordelijkheid ook dragen.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

IT en Cybersecurity

Fraude

Continuïteit

Nieuwe controleverklaring

Bijlagen

IT Audit

Operationele beveiliging

Beveiligingsbewustzijn

Er vinden phishing simulaties plaats en tevens worden medewerkers via bijeenkomsten en intranet geïnformeerd over cybersecurity. Wij bevelen aan het regelmatig geven van security awareness-trainingen en/of e-learnings te borgen.

Veilige toegang

Waterschap Hunze en Aa's beschikt over een Microsoft licentie waarmee laptops op afstand kunnen worden beheerd via Intune. Wij hebben vernomen dat Waterschap Hunze en Aa's beschikt over Multi Factor Authenticatie.

Veilige infrastructuur

Waterschap Hunze en Aa's onderkent het belang van het tijdig kunnen detecteren van een beveiligingsincident en neemt daarom deel aan de aanbesteding vanuit het Waterschapshuis om SOC-dienstverlening in te kopen voor alle waterschappen gezamenlijk. De verwachting is dat deze aanbesteding zomer 2024 zal worden afgerond. Daarna worden de waterschappen één voor één op deze dienst aangesloten. Hunze en Aa's heeft de voorkeur uitgesproken om daarop op een nader bepaalde wijze midden 2025 aan te sluiten.

Voor 2024 staan twee penetratietesten (Kantoorautomatisering en SCADA) gepland. Wij bevelen aan penetratietesten ook expliciet conform een planning in te plannen en uitkomsten op te volgen.

Assets worden op dit moment handmatig geregistreerd in een CMDB (Configuration Management Database) tooling. Automatisch vullen van de CMDB op basis van scanning van alle assets op het netwerk vindt op dit moment nog niet plaats. Wij bevelen aan een proces in te richten om periodiek alle assets op het netwerk te scannen en te registreren in een CMDB. Op deze wijze heeft Waterschap Hunze en Aa's beter zicht op de actieve assets, patchniveau (in hoeverre zijn software updates actueel) en het gebruik hiervan. Daarnaast kan het gebruik van shadow IT (gebruik van eigen IT-middelen door medewerkers) op deze wijze beter inzichtelijk worden gemaakt.

Veilige derden

Met derden zijn formele afspraken vastgelegd in SLA's. Formele sturing op het borgen van de beveiliging bij leveranciers en controle op naleving vinden plaats middels een controle van certificeringen. Wij bevelen aan relevante leveranciers te blijven evalueren, om ervoor te zorgen dat risico's in de keten (niet enkel gerelateerd aan cyberbeveiliging) tijdig worden gedetecteerd en beheerd.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

IT en Cybersecurity

Fraude

Continuïteit

Nieuwe controleverklaring

Bijlagen

IT Audit

Beveiligingsincidenten

In 2023 heeft bij Waterschap Hunze en Aa's een cyber incident voorgedaan. Dit incident is uitgebreid door Waterschap Hunze en AA's opgevolgd, geanalyseerd en gedocumenteerd. Daarbij is door het Waterschap Hunze en Aa's geconcludeerd dat het incident is geïsoleerd en niet heeft geleid tot een verstoring van interne systemen. Wij hebben kennisgenomen van deze vastlegging.

Bij Waterschap Hunze en Aa's heeft in 2022 een oefening plaatsgevonden om vast te stellen dat voldoende passende maatregelen aanwezig zijn om adequaat te kunnen reageren op een cyber aanval. Wij bevelen aan dit in een structureel proces te borgen en bij een dergelijke oefening rekening te houden met het volgende:

- ▶ Organisatorisch: kan adequate besluitvorming op basis van relevante informatie plaatsvinden, met adequate communicatie.
- ▶ Technisch: kunnen systemen en data worden hersteld, kan uit veiliggestelde loggen forensisch een aanval worden getraceerd.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

IT en Cybersecurity

Fraude

Continuïteit

Nieuwe controleverklaring

Bijlagen

Fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving

Frauderisico's

Voor een beschrijving van de door ons geïdentificeerde frauderisico's, de in respons daarop uitgevoerde werkzaamheden en onze bevindingen verwijzen wij naar de sectie Management Override zoals opgenomen onder het hoofdstuk kernpunten uit de controle.

Signalen en aanwijzingen

Gedurende de controle zijn geen significante punten gesignaleerd ten aanzien van feitelijke of vermoedelijke niet-nakoming van wet- en regelgeving of verordeningen van Waterschap Hunze en Aa's, voor zover deze van belang worden geacht voor de mate waarin het algemeen bestuur in staat is zijn taken te vervullen. Wij dienen alle zaken te rapporteren aan degenen belast met governance die, gebaseerd op onze professionele inschatting, relevant zijn voor hun verantwoordelijkheden. Wij hebben geen specifieke risico's geïdentificeerd die verband houden met het niet-naleven van de wet- en regelgeving (anders dan het geïdentificeerde risico op niet-naleving van de Europese aanbestedingsregels gegeven de complexiteit van deze wet- en regelgeving).

Frauderisicobeheersing

In onze controle hebben wij aandacht besteed aan het geïdentificeerde frauderisico zoals beschreven in de sectie Management Override van het hoofdstuk kernpunten uit de controle. Wij onderkennen de volgende op frauderisico's gerichte beheersmaatregelen:

- ▶ Integriteitsregelingen, waaronder een klokkenluidersregeling (regeling voor de melding van een vermoeden van een misstand Hunze en Aa's versie 2022).
- ▶ Toezicht door het algemeen bestuur op basis van de periodieke financiële rapportages (waaronder de voor- en najaarsnota en de jaarrekening).
- ▶ Voldoende (controle technische) functiescheiding door de betrokkenheid van meerdere medewerkers bij het financiële afsluitingsproces.

Op basis van onze uitgevoerde werkzaamheden hebben wij geen bijzonderheden geconstateerd die wij onder uw aandacht willen brengen.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

IT en Cybersecurity

Fraude

Continuïteit

Nieuwe controleverklaring

Bijlagen

Afweging of de financiële positie voldoende is om het waterschap in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of het waterschap in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De jaarrekening is door het dagelijks bestuur opgesteld uitgaande van continuïteit, gebaseerd op het oordeel van het dagelijks bestuur dat Waterschap Hunze en Aa's haar activiteiten in de voorzienbare toekomst zal voortzetten en aan haar verplichtingen kan blijven voldoen.

Als accountant moeten wij vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen inzake de afweging dat het waterschap in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder aanvaardbaar is. Tevens moeten wij op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het waterschap haar financiële risico's kan opvangen.

Als uitgangspunt van onze oordeelsvorming hebben wij de onderbouwing opgevraagd van de beoordeling door het Waterschap Hunze en Aa's, inclusief een afweging over het al dan niet aanwezig zijn

van een situatie van materiële onzekerheid (management assessment). In deze beoordeling zijn onder meer de volgende elementen betrokken:

- ▶ Het beschikbare vermogen in relatie tot het benodigde weerstandsvermogen.
- ▶ De begroting 2024 en meerjarenraming 2024-2027.

De beoordeling (van het management) is gebaseerd op uitgangspunten en verwachtingen of aannames over toekomstige ontwikkelingen. Alhoewel de verslaggevingsregels geen harde afgrenzing bevatten van de in ogenschouw te nemen periode hanteren we als minimaal te beoordelen periode een jaar na het opmaken van de jaarrekening, welke meestal samenvalt met de datum van onze controleverklaring.

Op basis van onze werkzaamheden en de verkregen informatie concluderen wij, als accountant, dat:

- ▶ het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie adequaat heeft onderbouwd;
- ▶ de afweging van het dagelijks bestuur dat het waterschap in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder aanvaardbaar is en geen sprake is van materiële onzekerheid.

Onze beoordelingsperiode betreft een periode van minimaal twaalf maanden vanaf de datum van de controleverklaring.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Managementsamenvatting

Kernpunten uit de controle

IT en Cybersecurity

Fraude

Continuïteit

Nieuwe controleverklaring

Bijlagen

Nieuwe controleverklaring

Met ingang van het boekjaar 2022 rapporteren wij als gevolg van de aanpassing van de Nederlandse controlestandaard 700 in onze controleverklaring over de onderkende risico's voor continuïteit en fraude en hoe wij daaraan in de controle opvolging hebben gegeven. Concreet betekent dit dat in de controleverklaring twee secties zijn toegevoegd, namelijk "Onze controleaanpak met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling" en "Onze controleaanpak met betrekking tot frauderisico's".

Onze controleaanpak met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling

In deze sectie hebben wij toegelicht of wij wel of niet feiten en omstandigheden hebben onderkend die aanleiding geven te veronderstellen dat er een risico is met betrekking tot de continuïteit van uw organisatie. Aanvullend hebben wij beschreven welke werkzaamheden wij hebben verricht met betrekking tot uw conclusie dat de continuïteitsveronderstelling kan worden gehanteerd. Onderdeel van onze werkzaamheden is geweest het beoordelen van uw toelichting van de onzekerheden, de feiten en omstandigheden en de maatregelen die getroffen zijn om de continuïteit van uw organisatie mogelijk te maken voor minimaal twaalf maanden na opmaakdatum van de jaarrekening.

Onze controleaanpak met betrekking tot frauderisico's

Op basis van onze risicoanalyse en de frauderisicoanalyse zoals ontvangen van het management hebben wij de volgende frauderisico's opgenomen:

- ▶ Het inherente fraude risico op doorbreking van de interne beheersingsmaatregelen in de organisatie door het management en/of dagelijks bestuur. Dit risico raakt de totstandkoming van de (schattings)posten en toelichtingen in de jaarrekening als geheel.

Gezien het belang van deze risico's hebben wij u gevraagd in het bestuursverslag of de jaarrekening een adequate toelichting op te nemen hoe u deze risico's beheerst en wat de mogelijke impact van deze risico's is op onder de meer de realisatie van uw doelstellingen, het naleven van wet- en regelgeving en de financiële positie van uw organisatie.

Ons uitgangspunt is geweest dat de mate van detail en omvang van de beschrijving van de onderkende risico's en werkzaamheden evenredig is met het belang van deze risico's en de mate waarin daaraan door ons aandacht is besteed in de controle.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Jaarverslag

Verbonden partijen

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-Bijlage

Bijlagen

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controlevershillen

Onafhankelijkheid

Jaarverslag

Verbonden partijen

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-Bijlage

Bijlage: Controlevershillen

Materialiteit

Onze controle is gericht op het ontdekken van materiële fouten in de financiële verantwoording. Via de controleverklaring geven we aan dat de jaarrekening een getrouw en rechtmatig beeld geeft, hetgeen inhoudt dat wij een redelijke mate van zekerheid hebben dat de jaarrekening geen materiële fouten bevat.

Op basis van onze professionele oordeelsvorming en het controleprotocol van Waterschap Hunze en Aa's dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 14 februari 2018 hebben wij de materialiteit voor de controle voor de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening als geheel bepaald op 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves.

Op grond van de jaarrekening 2023 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten afgerond € 1.000.000 (1% van de lasten, inclusief toevoegingen aan de reserves) en voor onzekerheden € 3.000.000 (3% van de lasten inclusief toevoegingen aan de reserves).

Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden, kan een goedkeurende controleverklaring afgegeven worden. Hierbij dient overigens tevens rekening te worden gehouden met het risico op niet-ontdekte fouten. Wij voeren namelijk geen integrale controle uit, maar maken (bijvoorbeeld) gebruik van deelwaarnemingen. Om die reden houden wij rekening met een veiligheidsmarge voor de fouten die wij op basis van onze deelwaarnemingen niet hebben geconstateerd.

Deze goedkeuringstolerantie is een kwantitatief criterium. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen.

Het rapporteringsbedrag, de maatstaf die geldt voor het rapporteren van fouten en onzekerheden, bedraagt € 100.000 voor fouten en € 300.000 voor onzekerheden.

Volledigheidshalve merken wij op dat wij voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften hebben gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2023.

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	$\leq 1\%$	$> 1 < 3\%$	-	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (% lasten)	$\leq 3\%$	$> 3 < 10\%$	$\geq 10\%$	-

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Jaarverslag

Verbonden partijen

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-Bijlage

Bijlage: Controleverschillen

Gecorrigeerde controleverschillen

Tijdens onze controle inventariseren wij verschillen tussen enerzijds bedragen, classificaties, presentatie en toelichting van jaarrekeningposten die het waterschap heeft opgenomen of gerapporteerd en anderzijds bedragen, classificaties, presentatie of toelichting zoals die naar onze mening in overeenstemming met het Waterschapsbesluit dienen te worden opgenomen of gerapporteerd.

Naar aanleiding van onze controle zijn geen materiële controleverschillen geconstateerd.

Ongecorrigeerde controleverschillen

Ongecorrigeerde controleverschillen met een mogelijk materiële impact worden gecommuniceerd met het dagelijks bestuur en als bijlage bij de bevestiging bij de jaarrekening gevoegd. Eventuele geconstateerde fouten en onzekerheden worden geanalyseerd in samenhang met de vastgestelde goedkeuringscontroletolerantie voor fouten en onzekerheden van respectievelijk € 1.000.000 en € 3.000.000. Voorts worden de volgende kwalitatieve factoren in ogenschouw genomen teneinde te bepalen of sprake is van een mogelijke materiële impact:

- ▶ Het effect op het resultaat voor en na bestemming.
- ▶ Het effect op de balansposten, inclusief het eigen vermogen.
- ▶ Het effect op significante toelichtingen, individuele items of (sub)totaalbedragen in de jaarrekening.

In de jaarrekening 2023 is geen sprake van ongecorrigeerde controleverschillen hoger dan het rapporteringsbedrag (€ 100.000 voor fouten en € 300.000 voor onzekerheden) met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening.

Financiële rechtmatigheidsfouten

Wij hebben voor een bedrag van € 1.708.000 aan financiële rechtmatigheidsfouten geconstateerd met betrekking tot het niet-naleven van de Europese aanbestedingsregels. Uit onze controle zijn geen overige financiële rechtmatigheidsfouten gebleken. Omdat het totaalbedrag van de geconstateerde financiële rechtmatigheidsfouten de goedkeuringstolerantie voor de jaarrekening 2023 van € 1.000.000 overschrijdt, hebben wij bij de jaarrekening 2023 een oordeel met beperking betreffende de rechtmatigheid van de jaarrekening verstrekt. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar het hoofdstuk 'Kernpunten uit de controle'.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Jaarverslag

Verbonden partijen

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-Bijlage

Bijlage: Wij zijn onafhankelijk

Hierbij brengen wij u schriftelijk verslag uit over onze onafhankelijkheid krachtens de Nederlandse en internationale controlestandaarden, evenals de toepasselijke Nederlandse wet- en regelgeving inzake onafhankelijkheid. Deze rapportage heeft betrekking op Ernst & Young Accountants LLP, de overige EY-netwerkfirma's in Nederland en andere landen (gezamenlijk: EY of wij).

Langdurige betrokkenheid

Leon de Vries treedt op als de externe accountant van Waterschap Hunze en Aa's met ingang van het jaar 2021. Aangezien de externe accountant op grond van de Nederlandse wet- en regelgeving inzake onafhankelijkheid na zeven jaar moet rouleren, mag Leon de Vries nog gedurende vier jaar als externe accountant optreden.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de overige accountants die

Accountants	Eerste jaar betrokken	Aantal jaren betrokken	Jaar dat rotatie verplicht is
L.M. de Vries MSc EMA RA	2021	3	2029
B.F. Buigel MSc EMA RA	2023 (als Manager)	1 (als Manager)	2031
J. Hammink MSc RE CISA	2022	2	2030

betrokken zijn bij de controle van Waterschap Hunze en Aa's.

Financiële relaties

Financiële relaties kunnen betrekking hebben op relaties van EY als onderneming met Waterschap Hunze en Aa's evenals relaties van individuen (persoonlijke onafhankelijkheid). Daarom voert EY werkzaamheden uit in Nederland en op onze buitenlandse locaties om vast te stellen of een covered person met betrekking tot Waterschap Hunze en Aa's of een EY-lidfirma verboden financiële regelingen heeft met Waterschap Hunze en Aa's. Er zijn geen bevindingen geconstateerd tijdens de audit- en engagementperiode.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Jaarverslag

Verbonden partijen

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-Bijlage

Bijlage: Onafhankelijkheid

Andere onafhankelijkheidskwesties

Andere onafhankelijkheidskwesties kunnen bestaan uit:

- ▶ Zakelijke relaties
- ▶ Werkrelaties
- ▶ Andere persoonlijke relaties
- ▶ Geschenken en gastvrijheid
- ▶ Juridische procedures

Wij zijn niet op de hoogte van dergelijke kwesties die redelijkerwijs van invloed geacht kunnen worden te zijn op onze onafhankelijkheid met betrekking tot Waterschap Hunze en Aa's.

Gebruik van niet-EY-accountants en externe specialisten

Wij hebben bij de uitvoering van onze controle ten behoeve van de waterschapsbelastingen en belastingdebiteuren gebruikgemaakt van niet-EY-accountants.

Deze niet-EY-accountants hebben hun onafhankelijkheid aan ons bevestigd. Wij hebben bij de uitvoering van onze controle geen gebruik gemaakt van externe specialisten.

Onafhankelijkheidsverklaring

Wij kunnen u bevestigen dat Leon de Vries, in zijn functie als externe accountant, Ernst & Young Accountants LLP, haar netwerkfirma's en haar partners, (senior) managers en overige teamleden, die de wettelijke controle uitvoeren, onafhankelijk zijn van Waterschap Hunze en Aa's.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Jaarverslag

Verbonden partijen

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-Bijlage

Bijlage: Jaarverslag

In het kader van onze controle van de jaarrekening is het onze taak om na te gaan of het jaarverslag voldoet aan de voorschriften van de Waterschapswet en het Waterschapsbesluit en of het verenigbaar is met de jaarrekening, en ook om na te gaan of het jaarverslag, in het licht van de tijdens het onderzoek van de jaarrekening verkregen kennis en begrip omtrent het waterschap en haar omgeving, geen materiële onjuistheden bevat.

Uw jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording, de voortgang coalitieakkoord, het verslag ter verantwoording van het financieel beheer, de paragrafen en overige informatie. Het Waterschapsbesluit bepaalt nadere voorschriften voor het jaarverslag.

In overeenstemming met de omvang en complexiteit van het waterschap bevat het jaarverslag een evenwichtige en uitvoerige analyse van de financiële situatie op de verslagdatum, ontwikkelingen tijdens het boekjaar en inkomsten, alsmede een beschrijving van de risico's en onzekerheden. Daarnaast dient in het jaarverslag de verwachte gang van zaken te worden opgenomen. Ten aanzien van het gebruik van financiële instrumenten door het waterschap worden de doelstellingen en het beleid van het waterschap inzake risicobeheer vermeld.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Jaarverslag

Verbonden partijen

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-Bijlage

Bijlage: Verbonden partijen

Ten aanzien van de (transacties met) verbonden partijen van Waterschap Hunze en Aa's hebben wij vastgesteld dat:

- ▶ geen sprake is van geen/ontoereikende toelichting in de jaarrekening en/of paragraaf verbonden partijen van verbonden partijen of significante transacties met verbonden partijen;
- ▶ geen sprake is van significante transacties met verbonden partijen die niet correct zijn geautoriseerd en die indicaties geven voor fraude;
- ▶ geen sprake is van meningsverschillen met het dagelijks bestuur inzake de verwerking en toelichting van significante transacties met verbonden partijen;
- ▶ geen sprake is van indicaties dat de van toepassing zijnde wet- en regelgeving niet is nageleefd.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Jaarverslag

Verbonden partijen

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-Bijlage

Bijlage: Communicatie met de commissie FAZ en het dagelijks en algemeen bestuur

Gedurende het jaar hebben wij de volgende besprekingen gehad met de commissie FAZ en de portefeuillehouder FAZ (als de vertegenwoordiger van het dagelijks bestuur):

- ▶ 20 september 2023 (commissie FAZ): tijdens deze bijeenkomst is de controleaanpak besproken, alsmede de aandachtspunten voor de controle van de jaarrekening 2023.
- ▶ 13 december 2023 (de portefeuillehouder FAZ, als vertegenwoordiger van het dagelijks bestuur): tijdens deze bijeenkomst is ons rapport Tussentijdse uitkomsten controle 2023 besproken.
- ▶ 24 januari 2024 (commissie FAZ): tijdens deze bijeenkomst is ons rapport Tussentijdse uitkomsten controle 2023 besproken.
- ▶ 22 april 2024 (de portefeuillehouder FAZ, als de vertegenwoordiger van het dagelijks bestuur): tijdens deze bijeenkomst zijn de uitkomsten van onze controle besproken.
- ▶ 19 juni 2024: tijdens deze bijeenkomst bespreken wij de uitkomsten van onze controle in de commissievergadering van het algemeen bestuur.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Jaarverslag

Verbonden partijen

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-Bijlage

Bijlage: Verplichte communicatie

Onderwerp	Onze opmerkingen
Verklaring van onafhankelijkheid	Zie bijlage Onafhankelijkheid.
Belangrijkste bij de controle betrokken controle partners	Zie bijlage Onafhankelijkheid.
Gebruikmaken andere accountants en/of externe deskundigen	Zie bijlage Onafhankelijkheid.
Communicatie	Zie bijlage Communicatie.
Controleaanpak, timing van de controle, geïdentificeerde risico's en eventuele wijzigingen hierin	Onze controleaanpak is consistent met ons controleplan uitgevoerd.
Controleaanpak balans- en winst-en-verliesrekeningposten	We hebben conform voorgaand jaar een gegevensgerichte aanpak gehanteerd voor alle balans en winst-en-verliesrekeningposten.
Materialiteit	Zie bijlage Controleverschillen.
Toelichting en documentatie	Door het management en dagelijks bestuur zijn ons alle vereiste toelichtingen en documenten verstrekt.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Jaarverslag

Verbonden partijen

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-Bijlage

Bijlage: Verplichte communicatie

Onderwerp	Onze opmerkingen
Relevante zaken voor onze beoordeling van de veronderstellingen van het dagelijks bestuur inzake de afweging of de financiële positie voldoende is om het waterschap in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen	Wij verwijzen naar de paragraaf Continuïteit.
Eventuele significante tekortkomingen in het interne financiële controlesysteem	Wij verwijzen naar onze rapportage Tussentijdse uitkomsten controle 2023.
Niet-naleving of vermoedelijke niet-naleving van wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen	Wij hebben geen niet-naleving van wettelijke en/of bestuursrechtelijke bepalingen geconstateerd.
Waarderingsmethoden	Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de sectie Managementsamenvatting en naar de sectie Kernpunten uit de controle van deze brief.
Significante kwesties, zoals besproken met het management, met betrekking tot onze benoeming of continuering	Geen.
Significante moeilijkheden die tijdens de wettelijke controle zijn ondervonden, significante kwesties die voortvloeien uit de wettelijke controle en die zijn besproken, of waarover is gecorrespondeerd, met het management; en andere kwesties die voortvloeien uit de wettelijke controle en die, naar het professionele oordeel van de auditor, van belang zijn voor het toezicht op het financiële verslagleggingsproces	Geen.
Significante problemen in de omgang met het management tijdens de controle	Geen.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Jaarverslag

Verbonden partijen

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-Bijlage

Bijlage: Verplichte communicatie

Onderwerp	Onze opmerkingen
Significante verslaggevingsrichtlijnen, inclusief kwalitatieve aspecten en onze beoordeling van toelichtingen door het management	Naar onze mening zijn de verslaggevingsrichtlijnen acceptabel en consistent toegepast. Tevens zijn de transacties in de juiste periode verantwoord en op juiste wijze toegelicht.
Zijn materiële alternatieven voor in verslaggevingsrichtlijnen besproken met het management	Geen.
Significante schattingen, inclusief onze conclusie over de redelijkheid	Wij verwijzen naar de sectie Managementsamenvatting en naar de sectie Kernpunten uit de controle van deze brief.
Significante ongebruikelijke transacties	Op basis van onze controle hebben wij geen significante ongebruikelijke transacties geïdentificeerd, welke zich buiten het kader van de normale bedrijfsvoering van Waterschap Hunze en Aa's bevinden.
Complexe zaken waarvoor consultatie buiten het controleteam nodig is	Gedurende onze controle hebben wij geen complexe zaken waarvoor consultatie buiten het controleteam nodig is geïdentificeerd.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Jaarverslag

Verbonden partijen

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-Bijlage

Bijlage: Verplichte communicatie

Onderwerp	Onze opmerkingen
Gecorrigeerde onjuistheden/afwijkingen met betrekking tot rekeningen en openbaarmakingen	Zie bijlage Controleverschillen.
Niet-gecorrigeerde onjuistheden/afwijkingen met betrekking tot rekeningen en openbaarmakingen die door het management als immaterieel worden beschouwd	Zie bijlage Controleverschillen.
Fraude en niet-naleven van de wet- en regelgeving	Zie sectie Fraude.
Overige belangrijke observaties	Geen.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Jaarverslag

Verbonden partijen

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-Bijlage

Bijlage: Verplichte communicatie

De verantwoordelijkheden van de accountant

Verantwoordelijkheden ten aanzien van de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Waterschap Hunze en Aa's gecontroleerd. Het is de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur om de jaarrekening op te maken in overeenstemming met de van toepassing zijnde grondslagen van financiële verslaggeving, zijnde het Waterschapsbesluit. Het is onze verantwoordelijkheid een controleverklaring over de jaarrekening te verstrekken, als bedoeld in artikel 109 tweede lid van de Waterschapswet. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, hoofdstuk 5 van het Waterschapsbesluit, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 14 februari 2018 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Het tijdsplan van onze werkzaamheden was als volgt:

- ▶ Planningswerkzaamheden: oktober 2023.
- ▶ Tussentijdse/interim-werkzaamheden: oktober en november 2023.
- ▶ Werkzaamheden voor de jaarafsluiting: maart tot en met mei 2024.

De aard van onze opdracht is nader uiteengezet in onze opdrachtbevestiging d.d. 26 oktober 2022.

Waterschap Hunze en Aa's heeft volledige medewerking verleend en heeft ons alle gevraagde toelichtingen en documenten verstrekt.

Verantwoordelijkheden ten aanzien van fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en het ontdekken van fraude en het naleven van wet- en regelgeving (hierna: onregelmatigheden) berust zowel bij het algemeen bestuur als bij het dagelijks bestuur. Het is van belang dat het dagelijks bestuur, onder toezicht van het algemeen bestuur, sterk de nadruk legt op het voorkomen van fraude en onregelmatigheden. Hierdoor kunnen de gelegenheden tot het plegen van fraude en onregelmatigheden afnemen, alsmede op het ontmoedigen daarvan, waardoor personen ervan kunnen worden weerhouden om fraude en onregelmatigheden te plegen omwille van de waarschijnlijkheid dat die wordt ontdekt en bestraft.

Onze controle dient zodanig te worden gepland en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang als gevolg van fouten, fraude (Standaard 240) of non-compliance (Standaard 250) bevat. Door de beperkingen die inherent zijn aan een controle, bestaat er een onvermijdbaar risico dat sommige afwijkingen in de financiële overzichten niet zullen worden ontdekt. Zelfs wanneer de controle naar behoren is gepland en uitgevoerd overeenkomstig de Standaarden. Onze controlewerkzaamheden omvatten mede de volgens Standaard 240 en 250 vereiste werkzaamheden, zoals het identificeren van risico's, het verzamelen van informatie met het oog op het vaststellen van en reageren op het risico van fraude. Het uitvoeren van bepaalde werkzaamheden gericht op het risico van het doorbreken van interne beheersmaatregelen door het management, met inbegrip van inzage in journaalboekingen, beoordeling van schattingen en evaluatie van zakelijke redenen voor significante ongebruikelijke transacties.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Jaarverslag

Verbonden partijen

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-Bijlage

Bijlage: Verplichte communicatie

De verantwoordelijkheden van de accountant

Schriftelijke bevestiging van het management

Wij hebben het dagelijks bestuur gevraagd om een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening (letter of representation). Wij hebben aan de standaardtekst voor een schriftelijke bevestiging geen specifieke paragrafen toegevoegd op grond van de specifieke situatie van Waterschap Hunze en Aa's.

Wij hebben de schriftelijke bevestiging ontvangen alvorens wij onze controleverklaring hebben verstrekt.

INHOUD

Aanbiedingsbrief

Bijlagen

Controleverschillen

Onafhankelijkheid

Jaarverslag

Verbonden partijen

Communicatie

Verplichte communicatie

SiSa-Bijlage

Bijlage: SiSa-Bijlage

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2023 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw Waterschap samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2024 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer specifieke uitkering conform SiSa-bijlage 2023	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro	Toelichting fout/onzekerheid
E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Geen	-	Niet van toepassing
E87B	Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SiSa tussen medeoverheden)	Geen	-	Niet van toepassing

Strekking controleverklaring getrouwheid: goedkeurend oordeel

Strekking controleverklaring rechtmatigheid: oordeel met beperking